

KONCEPCE RODINNÉ POLITIKY 2020

Mariánské Lázně

Město Mariánské Lázně
Zpracovala: DENISA WACKOVÁ,
koordinátorka komunitního plánování a
Zdravých měst

Obsah

1. ÚVOD.....	3
2. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA	4
3. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ.....	5
3.1 Věková struktura	6
3.2 Sňatečnost a rozvodovost.....	6
3.3 Porodnost	7
3.4 Zaměstnanost	7
3.5 Shrnutí	8
4. INSTITUCE A VOLNÝ ČAS	9
4.1 Školská zařízení	9
4.2 Ostatní zařízení	14
4.3 Sdružení, spolky a služby zabývající se rodinami a volnočasovými aktivitami	15
4.4 Volnočasové aktivity pro děti a mládež.....	15
4.5 Volnočasové aktivity pro dospělé.....	17
4.6 Volnočasové aktivity pro seniory.....	18
4.7 Další možnosti vyžití ve městě.....	18
4.8 Doprava.....	21
4.9 Shrnutí	21
5. SWOT ANALÝZA	22
6. CÍLE A OBLASTI PODPORY	23
ZÁVĚR.....	29
POUŽITÉ ZDROJE INFORMACÍ	30

1. ÚVOD

Definice rodiny jako základ státu je v současné době jistě lidem známa. Rodina by měla vytvářet prostor pro růst člověka, jeho výchovu a formování. Je tím nejvýznamnějším, co v dnešní době společnost má. Díky rodině dochází ve společnosti k jejímu rozvoji, ať po stránce sociální, ekonomické, či kulturní.

Těmito ukazateli se zabývá rodinná politika, která vypomáhá sdružovat aktivity, činnosti a opatření vedoucí ke zlepšení života rodin ve městě. Nezabývá se pouze znevýhodněnými rodinami, nýbrž rodinou jako takovou. Koncepce rodinné politiky v Mariánských Lázních navazuje na Národní koncepci rodinné politiky.

Rodina má v určitých životních fázích různé potřeby, na které by měl nejen stát, ale i město, ve kterém občan žije, reagovat. Těmito potřebami se rozumí příprava na založení rodiny, budování rodinného zázemí, výchova dětí, či příprava na stáří a péče o obyvatele města v seniorském věku.

Cílem rodinné politiky, nejen v Mariánských Lázních, je činit vhodná opatření pro posílení rodinného života ve městě, podpora partnerství a rodičovství, posílení stability rodin, utváření pro-rodinného klimatu a celkových dobrých podmínek pro rozvoj.

2. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA

Mariánské Lázně leží na samé hranici Karlovarského a Plzeňského kraje, zároveň blízko hranic s Německem, což z nich činí místo s dobrou dostupností. Správně spadá město do kraje Karlovarského. Kromě samotného centra mají Mariánské Lázně několik místních částí: Úšovice, Hamrníky, Chotěnov-Skláře, Kladská a Stanoviště.

Díky své poloze a charakteru obce s rozšířenou působností tvoří spádové město pro několik měst a obcí: Lázně Kynžvart, Velká Hleďsebe, Zádub-Závišín, Stará Voda, Drmoul, Vlkovice, Trstěnice, Prameny, Teplá, Tři Sekery, Mnichov a Valy.

Město je obklopeno chráněnou krajinnou oblastí Slavkovský les a nachází se v mírném podhorském klimatu s čistým vzduchem a krásnou přírodou. Ve městě a blízkém okolí se nachází více jak 40 minerálních pramenů vhodných pitné kúře i ke koupelím a využívaných k léčbě urologických onemocnění, pohybového aparátu či trávicího traktu a metabolických, gynekologických a onkologických onemocnění.

Výhodou města je jeho geografické umístění, ale také čisté životní prostředí a turisticky atraktivní okolí. Občanská vybavenost je velmi dobrá. Nachází se zde 7 mateřských škol, 2 základní školy, 3 střední školy a školící středisko 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Na území města je nabízeno velké množství služeb a vyžití: knihovna, kino, divadlo, zimní stadion, plavecký bazén, přírodní koupaliště, atletický stadion, sportovní hala, tenisové kurty, golfové hřiště či ski areál. Pro vyžití dětí i dospělých pak městský dům dětí a mládeže, rodinná a komunitní centra, dětská hřiště a přírodní parky. V průběhu roku se zde koná velké množství kulturních i sportovních akcí. Mimo jiné se zde nachází množství obchodů či restaurací.

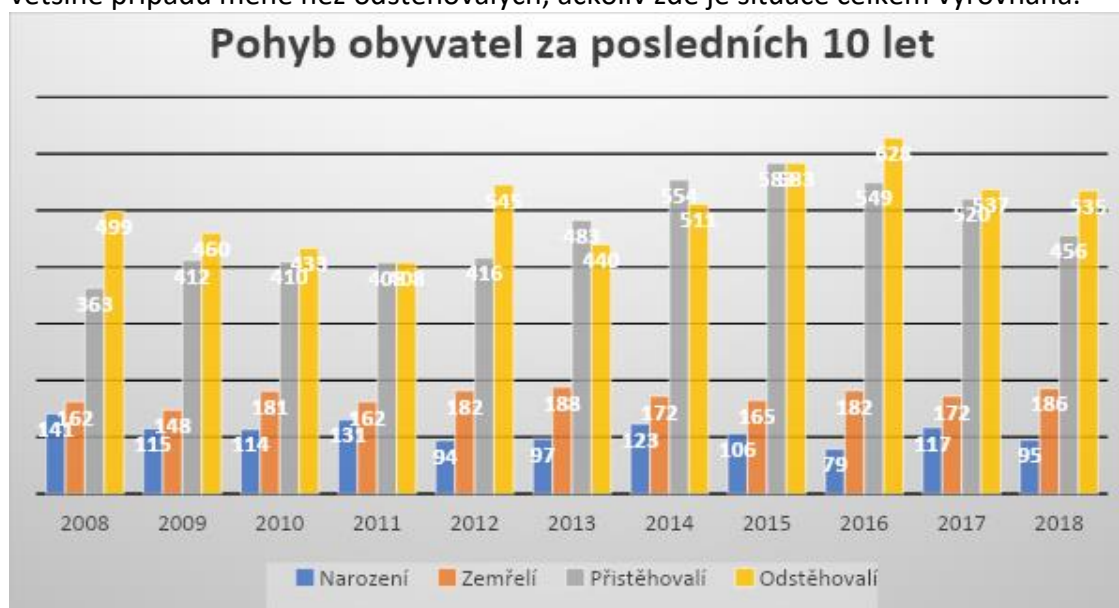
3. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Město Mariánské Lázně v současné době eviduje 12 800 obyvatel (stav ke dni 31.12.2018), z toho 6042 mužů a 6458 žen. Průměrný věk se za posledních 10 let zvýšil ze 41,6 let na 44,1 let, což je s největší pravděpodobností způsobeno stárnutím místní populace.

Zdroj: Český statistický úřad, data vždy k 31.12 daného roku (databáze demografických údajů za jednotlivá města)

Počet obyvatel v Mariánských Lázních se v průběhu posledních 10 let neustále snižuje. Tento stav je přičítán odchodu mladých lidí za prací či studiem. Zároveň je nutno podotknout, že vzhledem ke stárnutí místní populace dochází k úmrtnosti seniorů, která taktéž způsobuje mizení počtu obyvatel. Grafy ukazují, že zemřelých bylo za posledních 10 let více než narozených. Přistěhovalých bylo ve většině případů méně než odstěhovalých, ačkoliv zde je situace celkem vyrovnaná.

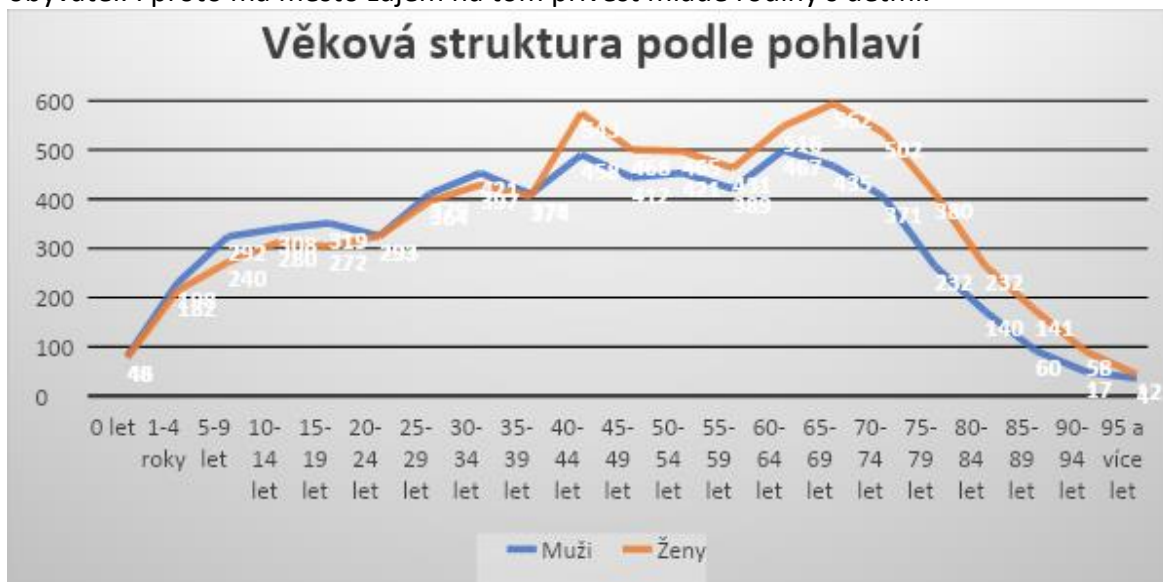

Zdroj: Český statistický úřad, data vždy k 31.12 daného roku (databáze demografických údajů za jednotlivá města)

3.1 Věková struktura

Pokud bychom se podívali na podrobné složení obyvatel města, na grafu níže můžeme vidět, že, až na výjimky, se zde nachází více žen v produktivním věku než mužů. Zatímco žen je ve věkovém rozmezí 15-64 let dohromady 4 123, mužů je v této věkové skupině 3 937. Největší podíl obyvatel tvoří skupina od 40 let věku výše.

Jak již bylo zmíněno, je to pravděpodobně způsobeno i odchodem mladých lidí za studiem, či prací. Obecně lze také konstatovat, že matky rodí ve vyšším věku, a proto je obtížné snižovat průměrný věk obyvatel. I proto má město zájem na tom přivést mladé rodiny s dětmi.

Zdroj: Český statistický úřad, data vždy k 31.12. daného roku (databáze demografických údajů za obce ČR)

3.2 Sňatečnost a rozvodovost

I přes trvajícím trend poklesu významu manželství a velkého množství párů žijících mimo manželský vztah, zaznamenalo město mírný nárůst svateb. Za 10 let sice došlo v letech 2012 a 2014 k poklesu, ale následující roky se zvýšila sňatečnost téměř o padesát svateb a tento trend se drží.

Do manželského svazku vstupují partneři v Mariánských Lázních převážně ve věku od 25 do 29 let, následováni věkovou skupinou 40+. Partneři jsou také z většiny případů sezdáni ze svobodného stavu. Pokud se budeme zabývat věkovým rozdílem partnerů, ženichů bývá velmi často starší. Průměrný věk je pak u nevěst k roku 2018 32,9 let a u ženichů 35,5 let.

Zdroj: Český statistický úřad, data vždy k 31.12. daného roku (Demografická ročenka měst)

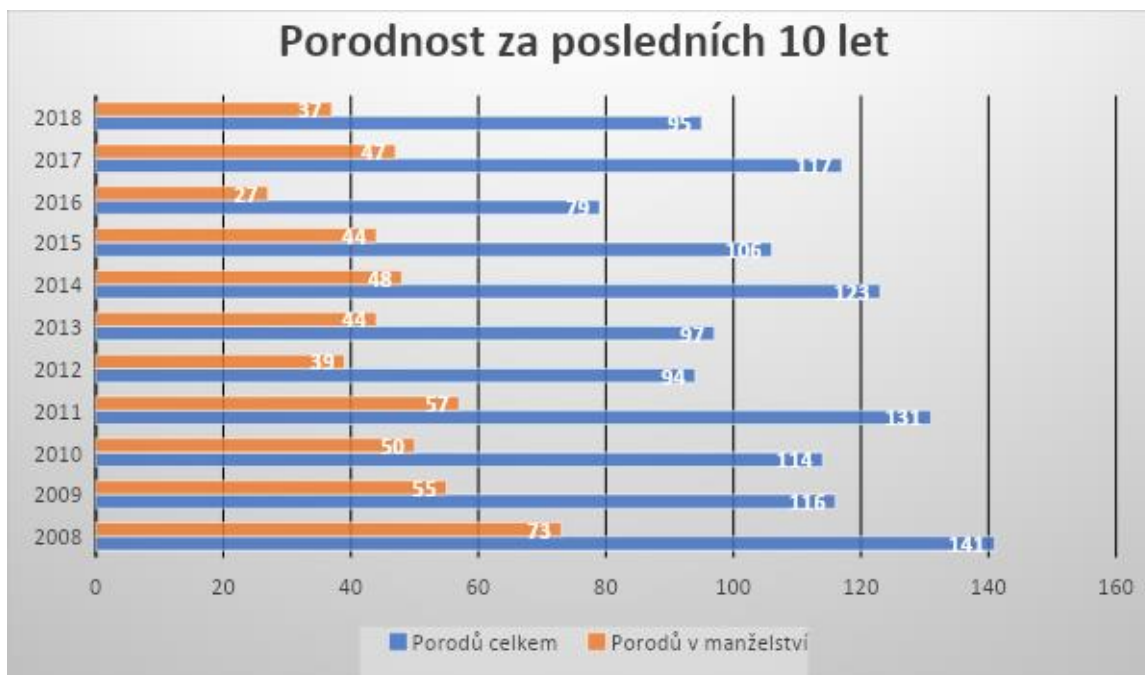
Rozvodovost se naopak v průběhu posledních 10 let mírně snižuje a nejčastěji se tak děje po 15 a více letech v manželství. Nadpoloviční většina manželů, kteří se rozvádějí, má nezletilé děti.

3.3 Porodnost

Dětí se v Mariánských Lázních narodí ročně okolo sta. V posledních deseti letech se počty příliš nemění, jen v roce 2016 se narodilo pouze 79 dětí, což je za deset let nejméně. Nejvíce dětí se narodilo v roce 2008, a to 141. V manželství se rodí přibližně polovina z nich, spíše se ale děti rodí mimo manželský svazek.

Nejvíce dětí se rodí matkám ve věkové skupině 25-29 let a 30-34 let, což nám opět potvrzuje zvyšování věku matky. Jak již bylo nastíněno, jedná se o trend dnešní doby. Počet matek starších 35 let se však podle demografické ročenky Českého statistického úřadu snižuje. Průměrný věk matky se tak pohybuje od roku 2008 okolo 29 let věku.

Ve městě se pravidelně koná Vítání občánků. Je však nutné, aby se rodiče na tuto událost, vzhledem k nutnosti chránění osobních údajů, přihlásili nejpozději 15 dní před konáním. Město Mariánské Lázně poskytuje novým občánkům drobný dar v podobě deky a plyšáka, pro maminky poukaz do drogerie DM a květina. Občánek dostane pamětní list.

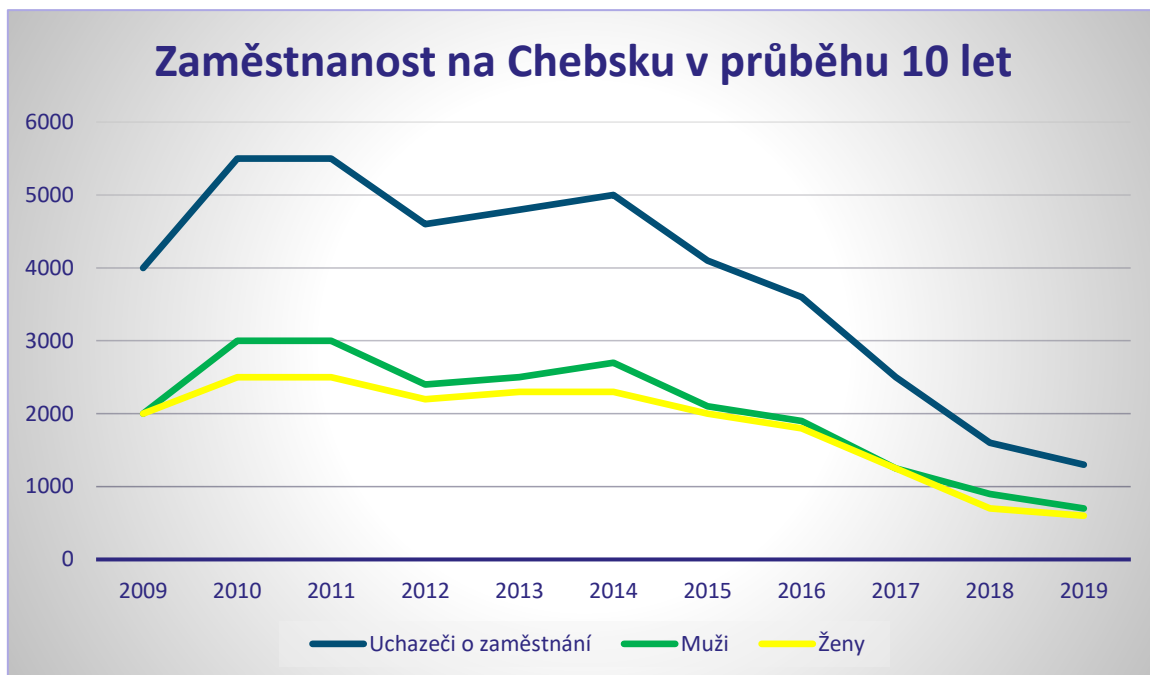

Zdroj: Český statistický úřad, data vždy k 31.12. daného roku (Demografická ročenka měst)

3.4 Zaměstnanost

Nezaměstnanost se v Mariánských Lázních i okolí za poslední roky zlepšuje. Svůj podíl na tom má jistě i vytvoření množství pracovních míst ve fabrikách v dojezdové vzdálenosti od města a také rozšíření volných pracovních míst v obci, kde se jedná především o zaměstnavatele v podobě hotelů, restaurací a jiných podniků souvisejících s cestovním ruchem.

Celá oblast Chebska zaznamenala během posledních 10 let výrazný pokles nezaměstnanosti jak u mužů, tak u žen. Chebsko se tak řadí mezi místa s nejmenším počtem uchazečů o zaměstnání v České republice. Data Českého statistického úřadu ukazují, že ke 30.11.2019 vede Úřad práce v Mariánských Lázních 155 uchazečů o zaměstnání z celkových 8 tisíc obyvatel v produktivním věku, přičemž volných míst je 312.

Zdroj: MPSV - statistiky o trhu práce, data vždy k 31.12 daného roku

3.5 Shrnutí

Mariánské Lázně se již dlouhá léta potýkají s odchodem mladých lidí a celkovým ubýváním místní populace. S tímto problémem souvisí i neustálé stárnutí obyvatelstva. Město si je plně vědomé úbytku a má snahu vyrovnávat se situací několika způsoby, ať je to hledání možností pro vytvoření přístupného bydlení, snaha o doplnění lékařské péče nebo výrazná podpora místních spolků. Cílem je přilákat mladou generaci zpět do města, tak, aby zde zůstávala a zakládala rodiny.

4. INSTITUCE A VOLNÝ ČAS

4.1 Školská zařízení

Město Mariánské Lázně nabízí na svém území pět mateřských škol, u kterých je město zřizovatelem a dvě soukromé mateřské školy. Základní vzdělávání je zajištěno dvěma základními školami, zřízenými městem, jednou soukromou a jednou speciální základní školou. Ve městě se nacházejí tři střední školy.

Mateřská škola Vora

Za Tratí 687/13, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: www.msvora.cz

Mateřská škola Vora je dlouholetým vzdělávacím institutem na území města Mariánské Lázně, nacházející se na sídlišti Vora. Dělí se na dvě části a to na dětský a hospodářský pavilon a nabízí tři třídy - Sovičky pro děti od 2 do 3 let, Medvíďata pro děti od 3 do 5 let a Rosničky od 4,5 do 7 let. Kapacita školy je mimo inkluzi 70 dětí, nyní z důvodu inkluze 67 dětí. Škola nabízí stravování ve vlastní jídelně a vlastní zahradu.

Provoz mateřské školy začíná v 6:30 hodin a končí v 16:30 hodin. Škola je zaměřena na výtvarnou a pracovní výchovu. Nabízí také kroužek angličtiny a němčiny, zajišťuje plavecký výcvik a návštěvu solných jeskyní. Mateřská škola pořádá akce pro děti a rodiče. Spolupracuje s logopedkou a základní uměleckou školou i s německou mateřskou školou Kindergarten der Marktgemeinde Mahring - Groskonreuth.

Mateřská škola Křížíkova

Křížíkova 555, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <http://www.ms-krizikova.cz/home/>

Mateřská škola Křížíkova nabízí 4 třídy v typizované patrové budově po bývalých jeslích. Nachází se ve středu města v blízkosti několika parků. Kapacita školy je 100 dětí. Nabízí velké množství didaktických pomůcek i hraček pro rozvoj dítěte, velké prostory pro skupinové i individuální činnosti dětí, či terapeutický bazén. Provoz je zajištěn od 6:15 hodin do 16:30 hodin.

K mateřské škole náleží vlastní jídelna, kde se děti stravují vyváženou stravou s prvky zdravé výživy, odpovídající spotřebnímu koši. Mateřská škola nabízí také školní zahradu s herními prvky, bazénem s filtrací, vodotryskem, dvěma pískovišti se zastíněním, lavice a stoly. Výuka se zaměřuje na seznámení dětí s prostředím kolem nás, přírodou, tradicemi, mezilidskými vztahy, či ochrany zdraví. Děti se mohou účastnit také několika kroužků, a to pěveckého kroužku Kopretiny, školičky bruslení, základy tenisu, nordic walking, taneční kroužek.

Mateřská škola Hlavní

Hlavní 440, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <https://mshlavni.estranky.cz/>

Mateřská škola Hlavní se nachází na Hlavní třídě v centru města. V blízkosti se nachází několik parků. Budova je dvoupatrová a nabízí 3 třídy pro děti od 2,5 do 7 let. Škola klade důraz na ekologickou výchovu a přirozený individuální rozvoj dětí. Kapacita mateřské školy je 75 dětí. Otevřeno je od 6:30 hodin do 16:30 hodin.

Mateřská škola nabízí dětem stravování ve vlastní jídelně. Je zde podporováno zdravé stravování s vhodnou nutriční hodnotou. Zároveň učí děti poznávat nové, zdravé potraviny. Škola také spolupracuje se základní školou Jih, s knihovnou, tenisovou školou, zimním stadionem či s divadelním spolkem.

Mateřská škola Úšovice

Skalníkova 518, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <http://www.msskalnikova.websnadno.cz/>

Mateřská škola Úšovice prošla v roce 2011 velkou rekonstrukcí, a nyní nabízí jednopodlažní nízkoenergetickou budovu s kapacitou 150 dětí. Škola nabízí 5 tříd pro děti ve věku od dvou do sedmi let. V budově školy se nachází 6 heren, 2 lehátkové místnosti, šatny a vlastní kuchyně s jídelnou, které jsou dětem k dispozici.

Kuchyně nabízí stravování s prvky zdravé výživy, ke které jsou děti vedeny. K mateřské škole náleží rozlehlá zahrada s herními prvky. Zdravotní prevenci zajišťují lékařští specialisté, kteří do školy docházejí - převážně logoped či oční lékař. Děti mohou v průběhu výuky navštěvovat několik zájmových kroužků: výtvarný kroužek, pěvecký kroužek Sluníčko, návštěvy solné jeskyně či lyžařský výcvik ve Skiareálu Mariánky. Škola také nabízí samostatné doplňkové programy - Zdravé zoubky a Povídaníky.

Mateřská škola Třešňovka

Na Třešňovce 603, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <https://www.mstresnovka.cz/>

Mateřská škola Třešňovka je dvoutřídní s kapacitou 56 dětí. V nedávné době prošla rekonstrukcí, během které byla vyměněna střecha, budova byla zateplena a byly vyměněny podhledy a svítidla, aby škola nabídla ještě více prosvětlený prostor. Mateřská škola se zaměřuje na výuku o přírodě a péči o ní, poznávání města, nutnosti třídění odpadu, mezilidských vztazích, převážně toleranci a spolupráci, o pomoci slabším a handicapovaným. Vzdělávací program se odvíjí od aktuálního ročního období.

Školní zahrada je vybavená dřevěnými herními prvky, dvěma velkými pískovišti a dvěma altány. Škola má vlastní jídelnu. Mimo standartní výuku a trávení volného času mateřská škola nabízí také několik kroužků, jako je hudebně pohybový kroužek, aerobic, školička bruslení, plavání, lyžování, návštěvy solných jeskyní, či angličtinu a jiné. Provozní doba je od 6:30 hodin do 16:30 hodin.

Soukromá mateřská škola Pramínek

Tyršova 438/17, 353 01 Mariánské Lázně

Soukromá mateřská škola Pramínek nabízí kapacitu pro 30 dětí. Výuka je zaměřena na anglický jazyk a na pohyb v podobě cvičení s prvky gymnastiky. Škola nabízí pro děti rozvoj pohybových dovedností v podobě tanečního kroužku, nebo bruslení, rozvíjení hudebních znalostí v podobě hry na flétnu, nebo rozvoj motoriky v podobě výtvarného kroužku. Dětem je zde k dispozici jídelna. Škola nabízí také výlety a školky v přírodě.

Lesní mateřská škola Čtyřlístek

Poštovní 160/17, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <http://www.ctyrlistekml.cz/hlavni-projekty/ctyrlistek-prirodni-skolka/>

Ve městě je k dispozici také lesní mateřská škola. Spadá pod soukromou základní školu Čtyřlístek a její kapacita je 15 dětí. Rodiče své děti předají na městské tržnici a ty se poté společně s průvodkyněmi vydávají do Zeyerovy ulice, kde mají k dispozici přírodní jurtu, která slouží jako odpočívárna a jídelna v zimních měsících.

Mateřská škola nabízí individuální přístup a vzdělávání. Děti zde převážnou většinu dne tráví v přírodě, poznávají rostliny a živočichy. Je zde dáván důraz na pohyb a vztah k přírodě. Obědy pro děti zajišťuje restaurace Garden.

Základní škola JIH

Komenského 459, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <https://www.skolajih.cz/>

Základní škola JIH má ve městě téměř stoletou tradici. Založena byla roku 1923. Kapacita žáků je 700 dětí. Budova školy se nachází v samém středu města a je vybavena odbornými učebnami informatiky, chemie, fyziky, výtvarné výchovy, kuchyňkami pro vaření či dílnami. Nabízí také tři tělocvičny s šatnami a umývárny a divadelní sál. Škola disponuje družinou, která nabízí 4 oddělení s herními kouty a vybavení určené k rozvoji žáků. Provoz je ranní i odpolední. Plně kvalifikované vychovatelky se zaměřují na tělovýchovu, výtvarné činnosti, rukodělné práce i rozvoj jazykových znalostí. Škola má k dispozici vlastní prostornou jídelnu s kapacitou 1000 strážníků/den.

Výuka je založena na poznávání, respektování a rozvíjení individuality žáka a zároveň je podporováno samostatné učení a utváření hodnot. Škola také dbá na provázání vzdělávání a života mimo školu. Hodnocení je postaveno na plnění konkrétních úkolů, posuzování individuálních změn žáka a žákům je dána možnost zažívat úspěch a rozvíjet vlastní schopnosti. Žáci se každoročně účastní vědomostních a sportovních soutěží. Škola je zapojena do mezinárodního vzdělávacího programu Ekoškola. Zabývá se převážně otázkou odpadů a prostředí školy. Zároveň je škola zapojena do programu Recyklohraní, Ovoce do škol a Mléko do škol.

Základní škola Úšovice

Školní náměstí 472, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <https://www.zsusovice.cz/index.php>

Základní škola se nachází v městské části Úšovice. Budova pochází z roku 1960. Z odborných učeben škola nabízí dvě počítačové učebny, učebnu fyziky, učebnu chemie, hudebnu, cvičné kuchyně a nově zrekonstruované dílny. Disponuje tělocvičnou, hřištěm s atletickým oválem a fotbalovou plochou, hřištěm na házenou a basketbal. Nachází se zde oddíl moderní gymnastiky. Pro tělovýchovu lze využívat také školní zahradu s herními prvky. V teplých měsících je možné využít zastřešenou venkovní třídu. Ve škole je k dispozici také družina se třemi odděleními, kde si děti mohou nejen hrát, ale také navštěvovat zájmové kroužky, jako je Všeználek, Všekutílek nebo sportovní hry. Jídelna je moderně vybavena a nabízí místo pro 120 strážníků současně.

Výuka probíhá s důrazem na komunikaci a práci s informacemi. Mimo běžnou výuku škola žákům nabízí možnost účastnit se pěveckého sboru pro první stupeň, nebo výchovy pohybu, která probíhá před vyučováním. Je zde zřízen Žákovský parlament. Škola se také účastní projektů Recyklohraní, Ovoce do škol a Mléko do škol.

Soukromá Základní škola Čtyřlístek

Poštovní 160/17, 353 01 Mariánské Lázně (budova pošty)

Internetový odkaz: <http://www.ctyrlistekml.cz/hlavni-projekty/ctyrlistek-skola/>

Soukromá Základní škola funguje v Mariánských Lázních od roku 2013, kdy vznikla pod rodinným centrem Čtyřlístek. Nabízí výuku v nízkém počtu žáků a probíhá zde individuální přístup. Maximální kapacita je 54 žáků. Dětem umožňuje se rozvíjet ve svém vlastním tempu. Na škole probíhá rozšířená výuka anglického jazyka už od první třídy. Na druhém stupni si žáci volí další jazyk. Kromě rozšířené výuky jazyků je zde rozšířena také výuka etiky. Škola je zapojena do programu "Začít spolu", kde podporuje propojení rodiny, školy, školky a také nabízí rodičům zapojit se do učebního procesu.

Škola je devítiletá, nabízí 3 učebny, družinu i jídelnu. Vybavení tříd podporuje výuku didaktickými pomůckami, psychomotoriku a nabízí dětem prostor pro odpočinek. Děti se zde mohou starat i o malá zvířata. Součástí školy je družina, kde se děti mohou věnovat zájmové činnosti či kroužkům. Škola nemá vlastní kuchyň, ale je zde k dispozici jídelna, do které je jídlo dováženo.

Základní škola praktická a speciální Vítězství

Vítězství 29, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <https://www.zspec-ml.cz/>

Ve městě se nachází také základní škola pro osoby, které z různých důvodů nezvládají učivo běžné základní školy. Jedná se o osoby s drobným handicapem, s mentálním handicapem, ale také o děti s poruchami chování, či pozornosti a různými poruchami učení. Kapacita školy je 120 žáků. Výuka probíhá formou školních vzdělávacích programů - u školy praktické se jedná o program Pestrá škola pro děti s mentálním a jiným handicapem, u základní školy se jedná o program Pestrobarevná škola pro žáky s drobným handicapem, u školy speciální je to program Duhová škola pro žáky, kteří nezvládají učivo základní školy, ani praktické školy. Škola má k dispozici také přípravnou třídu se vzdělávacím programem Pohádková škola. Docházka je devítiletá, v případě speciální školy je docházka desetiletá.

Výuka zde probíhá v 18 učebnách, 8 z nich je odborných. Základní škola Vítězství nabízí pro své žáky také školní družinu, ve které mohou děti využít hernu či školní zahradu. Žáci mohou navštěvovat zájmové kroužky: stolní tenis nebo keramiku.

Základní umělecká škola Fryderyka Chopina

Lužická 412, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <https://www.zus-ml.cz/>

Žáci a studenti se mohou, kromě běžné školní docházky, vzdělávat také umělecky, a to na Základní umělecké škole Fryderyka Chopina. Škola nabízí široké rozpětí oborů a souborů, které mohou žáci navštěvovat, kde mohou trávit svůj volný čas a rozšiřovat své dovednosti a znalosti. Škola funguje ve městě už od roku 1926 a navštěvuje ji na 800 žáků v oborech jako je tanec (taneční průprava, současný tanec, lidový tanec, klasická taneční technika a taneční praxe), výtvarný obor (kresba, malba, grafika, práce s papírem, keramickou hlinou a jinými materiály), hudba (hra na nástroj, zpěv, hudební nauka) a literárně dramatický obor.

Hotelová škola

Komenského 449/2, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <https://hotelovaskola.cz>

Hotelová škola, která zde působí již od roku 1928, patří mezi nejstarší a nejvýznamnější hotelové školy v Evropě. V roce 2006 došlo ke sloučení se Střední odborným učilištěm, čímž se rozšířila nabídka oborů o učňovské. V současné době nabízí obory jako je Hotelnictví a turismus (4 letý obor zakončený maturitou), Kuchař (3 letý obor zakončený výučním listem), Číšník - servírka (3 letý obor zakončený výučním listem) a Gastronomie (2 letý nástavbový obor zakončený maturitou). Studenti se v rámci školy účastní mnoha odborných soutěží.

Škola má k dispozici pět moderních kuchyní, dvě restaurace, dva salonky, středisko rychlého občerstvení, čtyři učebny pro výuku práce na počítači.

Gymnázium a obchodní akademie

Ruská 355/7, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <http://www.goaml.cz/>

V roce 2006 došlo také ke sloučení Gymnázia a Obchodní akademie v jednu školu. Škola nabízí vzdělání v oborech osmiletého a čtyřletého gymnázia a v oboru obchodní akademie. Je střediskem vzdělávání počítačové gramatiky ECDL, svým studentům nabízí výměnné studium v zahraničí v rámci projektu „Bavorsko-český výměnný školní rok Euregia Egrensis“, studenti tak mohou školní rok prožít na jednom z bavorských gymnázií a rozvíjet tak jazyk a poznávat jinou kulturu.

Škola je také zapojena do několika projektů Evropské Unie, kterými podporuje výuku chemie či přírodovědného a technického vzdělávání. V minulosti spolupracovala se základními školami v Mariánských Lázních a okolí - vybraní žáci se účastní výuky biologie, zeměpisu, chemie a fyziky. Mimo tyto projekty zde funguje předmět Fiktivní firmy, který přináší studentům znalosti v oblasti podnikání a podporuje jejich tvořivost.

Jezdecká akademie

Mariánské Lázně 569, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <http://www.jezdeckaakademie.cz/>

Jezdecká akademie je soukromá střední škola, která nabízí obory jako je Chovatelství se zaměřením na chov koní a jezdecký sport (čtyřletý, zakončený maturitou) a Jezdec a chovatel koní (tříletý učební obor, zakončený výučním listem). Škola funguje ve městě od roku 2006 a jako jediná v ČR nabízí specializaci zaměřenou na klasické disciplíny jezdeckého sportu a organizaci jezdeckví v rámci České jezdecké federace (ČJF) a Mezinárodní jezdecké federace (FEI). Studenti se mohou po absolvování školy uplatnit v jezdeckém sportu, chovatelství, ale také jako vedoucí sportovních jezdeckých center. Také se v jezdeckví mohou nadále vzdělávat a získat trenérskou licenci, či se stát rozhodčím. Škola nabízí studentům ubytování v DM Zlatý zámek, nebo privátní ubytování přímo na akademii, která sídlí v areálu jezdeckého klubu na Krakonoši.

Univerzita Karlova v Praze - Ústav jazykové a odborné přípravy

Hlavní 390, 353 01 Mariánské Lázně

Internetový odkaz: <http://ujop.cuni.cz/strediska/marianske-lazne>

Ve městě sídlí také školící středisko Univerzity Karlovy, které nabízí přípravu na studium převážně pro cizince. Během přípravného roku si zde studenti osvojí znalosti češtiny tak, aby byli schopni zvládnout studium na českých vysokých školách. Důraz je kromě češtiny kladen také na výuku chemie, fyziky a biologie. Studenti zde skládají zkoušku z češtiny na úrovni B2. Škola nabízí studentům ubytování v centru města.

4.2 Ostatní zařízení

Mikrojesle

Od května roku 2017 fungují v Mariánských Lázních pod rodinným centrem Čtyřlístek mikrojesle. Ty jsou financovány z Evropského sociálního fondu. V mikrojeslích mohou pobývat děti od 6 měsíců do 4 let v počtu maximálně čtyř dětí. Služba je k dispozici maximálně 8 hodin denně po 5 dní v týdnu. Probíhá zde individuální výchovná péče, pracovníci se zaměřují na rozvoj schopností a návyků, je zajištěn pobyt na čerstvém vzduchu, spánek v odpovídajícím prostředí a osobní hygiena.

Centrum speciálně pedagogické a terapeutické pomoci a podpory

Základní a Mateřská škola Čtyřlístek otevřela v roce 2020 Centrum speciálně pedagogické a terapeutické pomoci a podpory, ve kterém poskytují speciálně pedagogickou péči dětem, asistenci a pomoc se zajišťováním, pomáhají rozvíjet znalosti a dovednosti v této oblasti. Rodinám nabízejí sociálně terapeutickou pomoc, psychoterapeutickou pomoc, také je podporují v obtížných životních situacích, provádějí sociální poradenství a vzdělávací aktivity. Jedná se o česko-německý projekt „Jiní a přesto stejní“. Veškeré informace jsou k dispozici na webových stránkách www.centrumpomoci.eu.

Dětská skupina Ulitka

Dětská skupina spadá pod rodinné a komunitní centrum Domeček z Vrbiček a její provoz bude zahájen 1.7.2020 v ulici Franze Kafky. Jedná se o zařízení celodenní péče pro děti od jednoho roku do zahájení

povinné školní docházky. Cílem této dětské skupiny je pomoci rodinám začleňovat se do pracovního procesu. Projekt je naplánován do 31.12.2021, poté bude pokračovat podle aktuálních výzev. Kapacita skupiny je 12 dětí. Financování je zajištěno z Evropského sociálního fondu.

Předškolička Domeček

Rodinné a komunitní centrum Domeček z Vrbiček nabízí také tzv. Předškoličku, která je vhodná pro děti od dvou do tří let. Aktivita probíhá jednou týdně dopoledne s maximálně 10 dětmi, o které se starají dvě kvalifikované chůvy. Předškolička byla vytvořena pro usnadnění nástupu dětí do mateřské školy. Chůvy se soustředí na rozvoj mluvy, procvičují jemnou i hrubou motoriku, s dětmi si hrají, cvičí, vyrábějí a zpívají.

Studijní centrum Basic

V roce 2018 proběhlo v Mariánských Lázních otevření pobočky studijního centra Basic. To dětem pomáhá při problémech s učením. Probíhá zde individuální a specializované doučování metodou inspirovanou objevy spisovatele a humanisty L. Rona Hubbarda. Učení zde přináší radost i dětem, protože probíhá příjemnou a zábavnou formou.

4.3 Sdružení, spolky a služby zabývající se rodinami a volnočasovými aktivitami

Dobrovolný svazek obcí Mariánskolázeňsko

Důležitým prvkem, zabývajícím se, mimo jiné, školstvím a rodinami, je dobrovolný svazek obcí Mariánskolázeňsko (dále DSO), který sdružuje venkovské obce a města v okolí Mariánských Lázní.

Cílem svazku je všeobecná spolupráce v oblasti životního prostředí, podnikání, využití volného času, již zmíněného školství, a spouště dalších oblastech. Pomáhají obcím se žádostmi o dotace. Zabezpečuje postup obcí tak, aby byly dodrženy principy trvale udržitelného rozvoje. Jedním z hlavních projektů, kterými se DSO zabývá, je MAP II Vzdělávání na Mariánskolázeňsku.

MAP II je projekt, který vede k rozvoji škol v Mariánských Lázních a okolí. Cílem tohoto projektu je zlepšení kvality vzdělávání jak v Základních školách, tak v těch mateřských.

Sociální služby

Pro znevýhodněné rodiny existuje v Mariánských Lázních možnost využití mnoha sociálních služeb. Tyto služby jsou přehledně zmapovány a zpracovány do dokumentu s názvem **Analyza místní sítě ORP Mariánské Lázně**. Tento dokument je dohledatelný na webových stránkách <http://www.pravonadetstvi.cz/dokumenty/analyzy-siti-sluzeb/>, pod příslušným krajem.

V online katalogu na stránkách <http://katalog.pravonadetstvi.cz/mpsv/ikredakce.nsf/i/home> lze pak dohledat přímo pod městem konkrétní poskytovatele a podrobné informace o nich.

4.4 Volnočasové aktivity pro děti a mládež

Děti a mládež mají v Mariánských Lázních možnost velkého množství vyžití a aktivit. Kromě kroužků, které nabízejí a zajišťují školy, nebo různé instituce a sdružení, mohou využít například místní světoznámé golfové hřiště, kde mají k dispozici hru pro rodiny s dětmi, jezdecký areál, který nabízí

výcvikové hodiny pro začátečníky, fotbal, hokej, krasobruslařský oddíl. Mohou se přihlásit i do plaveckého či atletického klubu a moderní gymnastiky.

Městský dům dětí a mládeže Dráček

Městský dům dětí a mládeže v Mariánských Lázních funguje od roku 1952 a zaměřuje se na zájmovou činnost, příležitostné a víkendové akce, aktivity s využitím hřišť v bezprostřední blízkosti, příměstské či letní tábory. Dům dětí a mládeže nabízí velké množství kroužků od sportovních (Aerobic, Florbal, Pohybové a míčové hry, Badminton, Basketbal, Tanec, Karate, Kopaná, Volejbal, Jóga), přes venkovní (Rybářský kroužek, Myslivecký kroužek), až po tvůrčí kroužky (Zážitková výtvarka, Keramicko-tvůrčí dílnička, Plastikovní modeláři, Počítačová robotika, Divadelní studio). Dětem dopřává také edukativní výlety během prázdnin. Kroužky zde navštěvuje 400-500 zájemců.

Kotec - Nízkoprahový klub Restart

Prostor pro trávení volného času v období dospívání. Dospívající zde mohou získat podporu a pomoc, pokud se ocitnou náročné životní situaci. Klub poskytuje informace a rady, ale děti zde mohou hrát i hry, věnovat se výtvarné činnosti a jiné aktivitě, podle jejich osobního zájmu.

Dance Studio Wanted

Dance studio Wanted nabízí dětem a dospívajícím množství sportovních aktivit, jako je Zumba pro děti, Jumpy pro děti, Thai Box, Hop Hop (přípravka pro nejmenší od 2,5 roku), ale převážně street dance skupinu od 6 let věku. Mimo sportovní aktivity během školního roku, pořádají pro děti také příměstské tábory či sportovní tábor na Přimdě.

Rodinné centrum Čtyřlístek

Rodinné centrum dětem nabízí aktivity, které je vedou k přijetí odpovědnosti. Činnosti, ke kterým se děti mohou přihlásit jsou všestranné a zahrnují nejen jazyky, jako je němčina a angličtina, ale také sportovní aktivity - děti se mohou účastnit rytmiky, gymnastického cvičení, tančit street dance a nebo se mohou věnovat divadlu a rozvíjet mysl při zábavných pokusech.

Skautské středisko STOPA

Středisko se zabývá výchovou dětí k úctě k přírodě, sebeúctě, dobrým vztahům, týmové práci a přebírání odpovědnosti. Děti jsou díky skautingu aktivní a získávají nové přátele. V Mariánských Lázních fungují v současné době tři dětské oddíly a středisko s nimi, kromě aktivit během školního roku, podniká tábory a výpravy, na kterých se učí nové věci. Místní skaut byl obnoven po několikaleté pauze v roce 1990.

Royal Rangers

Spolek Royal Rangers uznává, stejně jako skauti, pobyt v přírodě, učí děti tábořit, poznávat a chránit přírodu, pracovat efektivně s náradím a ohněm. Učí poskytování první pomoci, klade důraz na zdravý život bez závislosti. Vede také k úctě ke člověku a odpovědnosti. Rozvíjí vztah k Bohu a křesťanství jako takovému. Děti se účastní schůzek, výprav a táborů. Mariánskolázeňská hlídka spadá pod Středisko Víteček v Černošíně, kde má také klubovnu.

Rodinné a komunitní centrum Domeček z Vrbiček

Pro předškolní děti nabízí Domeček z Vrbiček různé vyžití, např. cvičení Ťapátek a Draků, kde je kladen důraz na pohyb a hru v kolektivu dětí za účasti rodiče, nebo kroužek logopedické prevence Povídalek pro děti od 4 do 7 let. Mimo tyto pravidelné programy Domeček pro děti vytvořil takzvanou

Pramencovu stezku a na každé léto připravuje oblíbené celoprázdninové hry. Součástí Domečku je možnost využití prostor pro narozeninové oslavy.

Dětská hřiště

Ve městě se nachází 14 venkovních dětských hřišť a jedno vnitřní. Pouze 3 jsou oplocená, z toho dvě jsou ve velmi špatném stavu. Hřiště jsou ve správě Městské správy sportovišť.

- **Hřiště u nemocnice** - houpačky, skluzavka, pískoviště, dřevěné prolézačky - hřiště je bez oplocení v parku;
- **Hřiště u Hotelové školy** - lanové sítě, lanová pyramida, trampolína - hřiště je bez oplocení, v parku;
- **Hřiště u Eko akvária** - skluzavky, prolézačky, lanové sítě - hřiště je bez oplocení v parku;
- **Hřiště na Panských polích** - skluzavky a prolézačky, pískoviště - hřiště je bez oplocení, ve vnitrobloku mezi paneláky;
- **Hřiště u Městského domu dětí a mládeže** - prolézačky, houpačky, lezecké a balanční prvky - hřiště je bez oplocení;
- **Hřiště u Domova seniorů** - kolotoč a houpačky - hřiště je bez oplocení;
- **Přírodní park Prelát** - houpačky, skluzavky, lanové prvky, dřevěný vláček, vodní atrakce, šplhací pyramida - hřiště je bez oplocení, obklopeno lesy;
- **Hřiště u Café Park** - skluzavka, lanová dráha, pískoviště, kreslicí tabule, houpačka - hřiště je bez oplocení, v parku;
- **Hřiště u obchodu Dráček** (OC Nová Chebská) - skluzavka, pískoviště - oplocené hřiště, stav špatný;
- **Hřiště u Polikliniky** - lezecké prvky, skluzavka, houpačky - hřiště je oplocené, ve velmi špatném stavu (2019/2020);
- **Hřiště na Voře** - houpačky, lezecké sítě, pískoviště - hřiště není oplocené, ve vnitrobloku mezi paneláky;
- **Hřiště Hamrníky** - kolotoč, prolézačky, houpačky, lezecké prvky, asfaltový ovál, kreslicí tabule - hřiště je oploceno;
- **Hřiště za Mateřskou školou Vora** - skluzavka, pískoviště - hřiště je neoplocené;
- **Hřiště v blízkosti sídliště Vora** - prolézačky u chodníku - hřiště je neoplocené;
- **Fun centrum**- vnitřní zábavní centrum pro děti, jsou zde skluzavky, prolézačky, houpačky, s koutkem pro rodiče.

4.5 Volnočasové aktivity pro dospělé

Dance Studio Wanted

Pro dospělé Dance Studio nabízí také různé druhy cvičení jako je Zumba, Drumy (cvičení s míči a paličkami), Jumpy (trampolínky), Ay-Fly jóga (cvičení využívající zavěšených sítí pro zapojení svalů celého těla, včetně vnitřních, stabilizačních), Kruháč (cvičení s několika stanovišti, kde se přítomní po několika sekundách intenzivního cvičení střídají), Rehabilitační cvičení, kde mohou rodiče napravit své tělo po náročném dni. Mimo jiné chystá studio pro dospělé každoročně sportovní dovolenou. Zájemci si mohou objednat také individuální cvičení, odpočinout si u masáží, nebo u manikúry.

Rodinné centrum Čtyřlístek

V rodinném centru Čtyřlístek je pro dospělé k dispozici několik činností: jóga a zdravotní cvičení, výuka jazyků (angličtina, němčina, francouzština). V průběhu výuky a kurzů je zde zajištěno hlídání dětí, takže se mohou rodiče plně věnovat odpočinkové a vzdělávací činnosti.

Rodinné a komunitní centrum Domeček z Vrbiček

Domeček nabízí aktivity převážně pro rodiče malých dětí a budoucí rodiče. Ti mohou docházet na různé programy, které rodinné a komunitní centrum nabízí: K(r)afárna (maminky si mohou dát v klidu kávu, popovídat si a sdílet své zkušenosti, zatímco jejich děti si hrají), cvičení s dětmi od 3 měsíců (zaměřeno na psychomotoriku, rozvíjení smyslů, posílení sociálních vazeb rodičů a dětí), vyrábění rodičů s dětmi, Tátové na tahu (program pro tatínky s dětmi), těhotenské cvičení (posílení pánevního dna, zad, příprava na porod díky dechovému cvičení, diskuse). Domeček v rámci svých služeb poskytuje i poradenství pro rodiny s dětmi v různých oblastech díky pořádání přednášek, besed a workshopů na různá témata, případně také díky osobnímu poradenství. Od roku 2020 nabízí také kurzy a coworking s hlídáním dětí pro dospělé (Kurzovka).

Sportovní studio Sandow

Jedno z nejvíce využívaných sportovišť ve městě je sportovní studio Sandow. Mimo plně vybavené posilovny nabízí také individuální tréninky, kompenzační tréninky, kardio tréninky, kruhové tréninky pro dospělé i děti, přípravné tréninky pro přijímací testy k policii a armádě, spinning, trx, freestyle a příprava pro kulturistické a fitness soutěže ve všech kategoriích. Návštěvníci mohou využít poradenství v oblasti výživy a tréningu a také komplexní diagnostiku svalových dysbalancí a pohybového aparátu, kaliperace tukových řas. Sandow se nezabývá pouze sportem jako takovým, ale pořádá také různé přednášky na téma stravování jak dospělých, tak dětí, jak tvořit jídelníček, jak udržet střeva zdravá a podobně.

4.6 Volnočasové aktivity pro seniory

Pro seniory ve městě funguje takzvaný Svaz důchodců, který pro ně pořádá nepřeborné množství cestovatelských i jiných přednášek, připravuje různé společenské akce, jako jsou například sportovní hry seniorů, účastní se větších akcí (Babička roku). Pro své členy pořádá také výlety do divadel, či do přírody. Během roku proběhne ve svazu přes 60 akcí.

Pokud senioři nemají zájem být členy Svazu důchodců, mohou sami navštěvovat v rodinném centru Čtyřlístek jógu, která je uzpůsobena přímo pro ně. Pokud mají rádi tanec, mohou docházet do malé tělocvičny v ZŠ Jih, kde pro ně Bedřiška Zíková z karlovarského tanečního studia Best pořádá Taneční kurzy pro seniory. Na těchto kurzech se učí senioři nejen tančit, ale také rozvíjí koordinaci, posilují mozek a fyzickou kondici.

Pro ty, kteří se chtějí stále vzdělávat je zde k dispozici Univerzita třetího věku s oborem Evropská kulturní a duchovní studia. Univerzita funguje ve spolupráci se Západočeskou univerzitou v Plzni a sídlí v budově Správy Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les na Hlavní třídě 504/41.

V městské knihovně pak mohou senioři navštěvovat program s názvem Virtuální univerzita třetího věku s obory jako je Barokní architektura v Čechách a Dějiny oděvní kultury.

4.7 Další možnosti vyžití ve městě

Mimo různé kluby a centra, které se cíleně věnují určitým skupinám město nabízí i všeobecné vyžití, které může využít kdokoliv.

Sportoviště

- **Plavecký bazén** - 25 metrů dlouhý hlavní bazén, dětský bazén s klouzačkou a tobogánem, dvě vířivky, sauny.
- **Zimní stadion** - se dvěma tribunami s kapacitou 1280-1300 míst, nově zrekonstruovaná ledová plocha s rozměry 60x30 metrů.
- **Sportovní areál Viktoria** - s fotbalovým hřištěm, druhým hřištěm s umělou travní plochou, běžeckou drahou s tartanovým povrchem o délce 400 metrů.
- **Městská sportovní hala** - nabízí dvě samostatné haly (tenisová a sportovní-k využití pro basketbal, volejbal...), které se dají propojit v jednu; v hale je tribuna s kapacitou 80 míst.
- **Fitness centrum Jiří Hála**- posilovna s nabídkou ricochetu a spinningu, boxovací hala, kromě sportu je možné využít také solárium
- **Parkourové hřiště** - nově otevřené hřiště s umělým povrchem a prvky pro parkourový sport.
- **Royal Golf Club** - nejstarší golfové hřiště v České republice, 18 jamek, pro veřejnost je k dispozici 9 jamkové hřiště Chip&Putt, určené i pro začátečníky .
- **Tenis klub Skalník** - nabízí 7 venkovních kurtů, dvě nafukovací haly pro zimní měsíce a cvičné hřiště
- **TCF Signalbau** - tenisové kurty na Anglické ulici, momentálně v rekonstrukci (2020).
- **Jezdecký areál** - areál s halou, kolbištěm, opracovištěm, kolotočem pro koně a rozsáhlými výběhy nabízí výcvikové hodiny pro začátečníky a vyjíždky pro pokročilé.
- **TJ Lokomotiva** - nabízí velké množství sportovního vyžití v oddílech jako je karate, kopaná, nohejbal, orientační běh, šachy, softball, stolní tenis, nebo vodácký oddíl. V areálu je k dispozici pro sportovní účely fotbalové hřiště, tenisové, nohejbalové a volejbalové kurty, areál ploché dráhy a učebna.
- **Ski areál** - v letních měsících nabízí lanovou dráhu a půjčovnu terénních koloběžek či dětský park, v zimních měsících jsou zde k dispozici tři dráhy s obtížností od modré po černou - 300 metrový slalomák, 600 metrová Krakonoška s dětským parkem, půjčovnou a lyžařskou školou.
- **Koupaliště Lido** - zrekonstruované přírodní koupaliště s půjčovnou loděk a šlapadel, badmintonem, stolním tenism, nohejbalovým a volejbalovým hřištěm.
- **Procházky, či výlet na kole** - ve městě se nachází velké množství vycházkových a naučných stezek - například Edwardova cesta, Královská cesta, Goethova cesta, Metternichova cesta, stezka na Kladskou, stezka k zámku Kynžvart, stezka na Prelát přes dančí oboru a mnohé další.
- **Stezky pro děti** - s Karolínou za poznáním, Rudolfova tajná mise, nebo Pramencova stezka.
- **V zimě možnost využití běžkařských stezek** - v případě sněhu je upravováno několik běžeckých stop.
- **Venkovní posilovny** - nacházejí se na hřišti u Městského domu dětí a mládeže, u Domova seniorů a v areálu TJ Lokomotiva a Viktoria.
- **Tělocvičny Základních škol a Gymnázia** - pro sportovní účely lze využít pronájmu tělocvičen, ve městě takto fungují například nadšenci do badmintonu, nebo stolního tenisu.
- **Sportovní a zájmové kluby** - Automoto klub, Veteran Club Mariánské Lázně, Budo klub, MLOK Mariánské Lázně, Klub plastikových modelářů, Plavecký klub, Český kynologický svaz- ZKO Mariánské Lázně

Kulturní a jiné vyžití ve městě

- **Městské divadlo** - nabízí pestrou divadelní a hudební nabídku, kapacita je 326 míst v hledišti a na dvou balkonech.
- **Městská knihovna** - nabízí vypůjčení knih, časopisů a novin, cd a dvd, možnost využití internetu a kopírky, pořádání naučných přednášek pro veřejnost.
- **Městské muzeum** - vystavuje významná díla, mimo to zde probíhají různé naučné expozice a také přednášky. K muzeu náleží naučná Geologická stezka, která je umístěna cca 200 metrů od muzea v Mlýnském údolí.
- **Kino Slavia** - v roce 2010 prošlo rozsáhlou modernizací, nabízí nejmodernější zvuk Dolby Surround 7.1. a 3D technologii, kapacita sálu je 164 míst.
- **Švihák**- spolek, který se snaží oživit město nejen kulturními akcemi, jako je PechaKucha Night, MiniKOK, Marienbad Film Festival, Švihácká cyklojízda a další
- **KIS**- neboli Kultura, Informace, Služby, je to dceřiná společnost Města Mariánské Lázně- provozuje Městské infocentrum a Městské divadlo, pořádá a připravuje velké městské akce, jako je Zahájení lázeňské sezony, Chopinův festival, Kapsa plná pohádek a další. Spravuje webové stránky www.marianskelazne.cz, na kterých se nachází, kromě informací o městě, také kulturní kalendář.
- **Kulturní kluby**- kluby, které pořádají kromě hudební produkce také přednášky, či nehudební produkci- Rock Club Morrison- téměř každý víkend se zde konají koncerty, klub hostoval také PechaKucha Night, či Slam poetry; Roxy Music&Bowling bar-klub, který kromě diskoték pořádá také přednášky, akce pro děti, či seniory; Club Na Dvorku- kromě hudební produkce pořádá také akce typu Na Stojáka, pivní festivaly, jako je Láznění, nebo také Hleděbské slavnosti.
- **Hudební kluby a bary**- místa, která nabízí živou hudební produkci D-Club Dyleň, Na Rampě, Minipivovar Kronl, New York bar, taneční vinárna Maxim, Cinema Pub.
- **Orchestra a hudební tělesa**- ve městě se nachází několik velkých hudebních těles, nejznámějšími z nich jsou Západočeský Symfonický orchestr, Dechový orchestr mladých a mažoretky, Akordeonový orchestr Alexandra Smutného, smíšený pěvecký sbor Fontána, smíšený pěvecký sbor Cantilo V.I.P., folklorní soubor Mariánek a další soubory, působící pod Základní uměleckou školou. Tato tělesa mají ve městě dlouholetou tradici, mnohé z nich získaly uznání a ceny a také koncertují po celém světě.
- **Galerie Atrium** - galerie se nachází v hotelu Hvězda, nabízí vernisáže umění s volným vstupem
- **Zpívající fontána** - nabízí v sezoně denně projekci doprovázenou hudbou, večer spojenou s barevným osvětlením.
- **Kolonáda Maxima Gorkého** - symbol Mariánských Lázní nabízí v sezoně velké množství vystoupení, či festivalů.
- **Geologický park**- naučná stezka, která nabízí přehled geologických a rostlinných prvků ve Slavkovském lese. Nachází se nad budovou Městského muzea.
- **Park Bohemium** - čtvrtý největší miniaturní park v Evropě nabízí na 55 miniaturních českých zámků, hradů, rozhleden, či statků a stal se nejnavštěvovanějším místem v celém kraji.
- **Sochařský pohádkový ráj** - u hotelu Krakonoš se nachází pískovcové sochy s motivy známých pohádek, vytvořené studenty Střední průmyslové školy sochařsko-kamenické z Hořic v Podkrkonoší.
- **Pravidelné festivaly** - Zahájení lázeňské sezony, Marienbad Film festival, Lázeňský festival jablek, Folklorní festival Mariánský podzim, Chopinův festival, Jazzové Lázně, Filmový festival Expediční kamera, Food festival, Festival porozumění, Snow Film fest, Vánoční trhy
- **Pravidelné akce** - Pecha Kucha Night (přednášky ve formátu 20 snímků po 20 sekundách), Okolo Mariánskolázeňských pramenů(veřejný závod v běhu na lyžích volnou technikou), Open Mariánské Lázně (mezinárodní šachový turnaj), O pohár Mariánských Lázní (soutěžní výstava

plastikových modelářů), Marjánkovské jarnění (velikonoční setkání s folklórním souborem Marjánek), Pálení čarodějnic na Krakonoši, Slavnostní zahájení Zpívající fontány, Vítání ptačího zpěvu (vycházka za ptactvem), Oslavy osvobození, Noc boje (galavečer bojových umění), Sraz historických vozidel, Mistrovství světa na dlouhé ploché dráze, Spa Run (běžecký závod s kulturním programem), Kapsa plná pohádek, Grand Prix Mariánské Lázně (turnaj v pétanque), Dny Evropského dědictví (možnost navštívit jindy nepřístupné památky), Svatováclavské setkání lidí dobré vůle (oslavy se středověkou atmosférou), Výstava hub, Vznik samostatného Československého státu (oslava s lampionovým průvodem), Slavnostní ukončení Zpívající fontány, Nadílka u Krále smrků (předvánoční turistická akce)

4.8 Doprava

Městská hromadná doprava je zde převážně trolejbusová. Město se podílí na udržení tohoto druhu dopravy především kvůli místnímu životnímu prostředí, které je na vysoké úrovni. Dopravní obslužnost zajišťuje celkem osm linek, z nichž je část autobusová. Ta obsluhuje převážně oblasti bez trolejového vedení a blízké okolí města.

V MHD funguje bezplatná doprava pro děti do 6 let, kočárek s dítětem a jeho doprovod, doprovod dítěte do 3 let, držitele průkazu ZTP a ZTP-P, dále pak pro příslušníky policie ČR ve stejnokroji, příslušníky Kriminální policie ČR a pro členy Českého svazu bojovníků za svobodu.

Senioři a vlastníci průkazu ZTP a ZTP-P nad 18 let mohou využít k přepravě Senior Taxi. To ve městě funguje od září 2018, kdy vzniklo jako podpora stárnoucí populace a stalo se nedílnou součástí místní dopravy. Uživatelé Senior Taxi jsou přepravováni na základě zřízené karty k tomu určené. Tu bezplatně vydává odbor sociálních věcí na Městském úřadě. Tato služba byla zavedena díky finanční podpoře z dotace Karlovarského kraje a město ji spolufinancovalo.

Pro automobilovou dopravu je v severní části města vybudován Parkovací dům, který je hlídáný a parkovné zde stojí 20,- Kč na hodinu. Místní obyvatelé si zde mohou vyřídit také rezidentní parkování u svého domu. Mimo Parkovací dům lze na celém území využít také 34 parkovacích automatů.

4.9 Shrnutí

Jak z této koncepce vyplývá, dospělí i děti mají ve městě rozmanité možnosti vyžití. Menší vyžití se nabízí pouze pro seniory, nicméně v tomto ohledu má město i soukromí podnikatelé snahu o nápravu. Konkrétně komise Zdravého města hledá východisko, jak zpříjemnit život ve městě nejen rodinám s dětmi, ale také starší generaci v podobě prorodinných akcí a podporou zdraví.

5. SWOT ANALÝZA

<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none">• Turisticky atraktivní lokalita• Aktivita spolků• Příznivé klima a příroda• Alternativa ke klasickému vzdělávání - lesní školka, mikrojesle, dětská skupina, soukromá ZŠ• Výjezdní základna RZS• Pocit bezpečí ze strany obyvatelstva• Kulturní nabídka• Možnost využití fondů pro financování kulturních a sportovních akcí	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none">• Chybí byty v dobré cenové relaci• Nedostatek zdravotnických služeb (pediatři, zubaři, praktičtí lékaři, odborné praxe) vzhledem k typu města (lázně)• Dlouhodobý pokles počtu obyvatel• Nízká průměrná mzda• Omezený počet oborů pracovních příležitostí přímo ve městě
<p style="text-align: center;">Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none">• Narůstající kulturní vyžití• Spolupráce se školami - rozvoj aktivit• Dotační příležitosti• Rozvoj sportovních možností• Město pro klidný rodinný život s dětmi i pro seniory• Rozvoj okolní dopravní infrastruktury a tím se zvyšující dostupnost větších měst pro dojíždění za pracovními příležitostmi• Spolupráce s iniciativou Skutečně zdravá škola	<p style="text-align: center;">Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none">• Trvajícím odchodem mladých lidí a stárnutí populace• Stárnutí současných lékařů, jejich blízká se nástupy do penze• Negativistický přístup obyvatelstva ke stavu ve městě a nesounáležitost místních

6. CÍLE A OBLASTI PODPORY

Cíle města v otázce rodinné politiky jsou řešeny v několika oblastech. Tyto oblasti se zabývají službami pro rodiny, obci přátelské rodině a seniorům a informovanosti obyvatel o prorodinné problematice. Každá z těchto oblastí obsahuje, či navrhuje určitá opatření, která napomohou Mariánským Lázním být městem pro rodiny. Naplňování těchto cílů pravidelně napomáhá komise Zdravých měst a komise sociálních věcí a zdravotnictví, které jsou v této problematice zainteresované. Existence komisí sportu, kultury, lázeňství, urbanistiky a IT pak napomáhají v rozhodování města v důležitých otázkách.

Oblast 1. – Služby pro rodinu

Rodiny by se ve městě měly cítit co nejlépe, a proto je přikládán velký význam podpoře soudržnosti na poli mezigeneračního soužití. Probíhají zde jednání o zapojení aktivních seniorů a zvědavých dětí. Spojování těchto dvou různých generací může být přínosem pro každou z nich. Dále chce město nadále podporovat komunitní centra, vzdělávání rodičů, setkávání a aktivity u seniorů. Velice důležitá je v této oblasti podpora školství tak, aby docházelo k co nejlepšímu vzdělávání.

Opatření 1.1	Podpora mezigeneračního soužití
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Mezigeneračně zaměřené akce - rozvoj a podpora besed, předávání znalostí mladší generaci, kulturní vystoupení dětí pro seniory• Rozvoj a podpora docházení seniorů do Mateřských škol za účelem čtení pohádek• Zapojení Domovu pro osoby se zdravotním postižením Pramen - podpora docházení studentů a žáků na dobrovolnické úrovni (výpomoc, podpora vzdělávání)• Vytvoření komunitního sadu pro setkávání mladší generace se starší, setkávání rodin a podobně.
Realizátor	Město ve spolupráci se spolky a organizacemi, jako je domov Pramen, svaz zahrádkářů, Domeček z Vrbiček, Čtyřlístek, Domov důchodců, Klub seniorů, Městská knihovna a další
Financování	Dotační programy Karlovarského kraje

Opatření 1.2	Podpora rodinných a komunitních center
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Pokračování ve finanční podpoře rodinného a komunitních center• Podpora vytváření nových komunitních center, zejména pro seniory a mládež• Vytvoření tzv. Family Point a Senior Point, či jejich variant• Spolupráce s RKC Domeček z Vrbiček při vytvoření informačního webu pro rodiny a propojení s katalogem sociálních služeb, který město bude aktualizovat• Podpora rodinného a komunitního centra Čtyřlístek• Spolupráce komunitních center se školami - umožnění žákům a studentům setkat se se starší generací a učit se nové věci

Realizátor	Město ve spolupráci se spolky a organizacemi jako jsou Domeček z Vrbiček, RKC Čtyřlístek, Svaz seniorů, Turistický svaz, kynologický svaz
Financování	Dotační programy Karlovarského kraje a dle dalších aktuálních výzev a možností

Opatření 1.3	Sladování rodinného života se zaměstnáním
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Existence a podpora mikrojeslí (pod rodinným centrem Čtyřlístek, kapacita maximálně 4 děti) • Existence a podpora dětské skupiny ULITKA pro děti od 1 roku do předškolního věku (pod rodinným a komunitním centrem Domeček z Vrbiček, celková kapacita 12 dětí) • Vytvoření co-workingových center na několika místech • Podpora kurzů pro matky - příprava na zaměstnání po mateřské dovolené s možností hlídání dětí • Průběžné informování veřejnosti o aktivitách a možnostech, jak sladit osobní život s pracovním • Propagace a vytvoření různých forem zaměstnání, které pomáhají rodinnému životu - jako je zaměstnání formou home office, či sdílené pracovní místo, co-working s hlídáním pro podnikatele
Realizátor	Město ve spolupráci se spolky a organizacemi jako je rodinné centrum Čtyřlístek, RKC Domeček z Vrbiček, městská knihovna a další
Financování	Dotační programy Karlovarského kraje, státu a a dle dalších aktuálních výzev a možností

Opatření 1.4	Podpora školství
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora současného stavu školství ve městě, případně jeho zlepšování prostřednictvím lepšího stravování ve školách a větší nabídky mimoškolních aktivit - podpora zavedení programu Skutečně zdravá škola a větší nabídky kroužků • Podpora odborných pracovníků ve školství (školní psycholog, výchovný a kariéerní poradce...) • Podpora úzké spolupráce škol a rodičů • Podpora preventivních akcí - besedy a semináře na téma zdraví a bezpečnost se záchranými složkami, městskou policií, lékaři, pořádané pro žáky a studenty
Realizátor	Město ve spolupráci se školami, DSO Mariánskolázeňsko, městskou policií, lékaři, záchranými složkami a dalšími organizacemi
Financování	Dotační programy Karlovarského kraje a dle dalších aktuálních výzev a možností

Oblast 2. – Město přátelské rodinám a seniorům

Ve městě, které je přátelské rodinám a seniorům by měla být dobrá nabídka sportovišť, dětských hřišť a také vhodné veřejné prostory, určené pro různá vyžití mimo zaměstnání, či školu. V tomto městu napomáhá také takzvaný participativní rozpočet, který byl zaveden v roce 2019, a díky kterému má široká veřejnost prostor města ovlivnit.

Opatření 2.1	Podpora sportu
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Údržba stávajících sportovišť - opravy, rekonstrukce, vylepšení• Tvorba nových sportovišť - například rozvoj cyklistických stezek, venkovní posilovny - s prvky pro seniory• Podpora využití sportovišť jak školami, tak širokou veřejností• Podpora sportovních akcí
Realizátor	Město ve spolupráci se sportovními spolky a správou městských sportovišť
Financování	Dotační programy Karlovarského kraje - program podpora rozvoje cyklistické infrastruktury, program na podporu sportovních akcí, program na podporu sportovních aktivit dětí a mládeže a a dle dalších aktuálních výzev a možností

Opatření 2.2	Podpora dětských hřišť
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Údržba stávajících dětských hřišť - udržování čistoty, bezpečnosti a nezávadnosti, vylepšování herních prvků• Vytvoření oploceného hřiště pro děti - možnost využití podpory velkých firem, jako je například ČEZ,
Realizátor	Město ve spolupráci se správou městských sportovišť
Financování	Nadace ČEZ - vypsané granty, Nadace VIA a dle dalších aktuálních výzev a možností

Opatření 2.3	Veřejný prostor
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora stávající údržby parků a rozvoj možnosti jejich využití pro rodiny • Realizace projektů z participativního rozpočtu, podporující soudržnost rodin a obyvatel - projekty Malovaná hřiště pro děti, Veřejný gril a ohniště pro setkávání komunit, oplocené Psí hřiště pro podporu pejskařů ve městě • Podpora bezpečnosti pohybu - již probíhající hlídání dětí na přechodech městskou policií, vylepšení infrastruktury města, tak, aby nedocházelo k úrazům (probíhající rekonstrukce komunikací), opětovné vytvoření pracovního místa Asistent prevence kriminality • Pro rodiny s dětmi a lidi se zdravotním postižením, držitele průkazu TP, ZTP, ZTP/P, diabetiky, stomiky, onkologické pacienty, lidi trpící roztroušenou sklerózou, Parkinsonovou chorobou, nespecifickými střevními záněty (Crohnovou chorobou a ulcerózní kolitidou) a močovými dysfunkcemi, kteří mají bydliště v ČR, existuje možnost získání Euroklíče v RKC Domeček z Vrbiček (výdejní místo EK pro rodiny s dětmi do 3 let pro KvK) - podpora udržitelnosti tohoto místa • Čisté město - podpora akcí, jako je Uklidme Česko, podpora využívání nových kontejnerů na olej a kovy, zájem o vytvoření RE-USE centra pro podporu místních organizací • Podpora členství města v Národní síti Zdravých měst • Podpora aktivit Městské policie v oblasti kybernetické bezpečnosti (pořádání seminářů pro děti i seniory)
Realizátor	Město ve spolupráci s městskou policií, TDS, dopravním podnikem, RKC Domeček z Vrbiček, Správa městských sportovišť
Financování	Dotační program obec přátelská rodině a seniorům, program prevence kriminality a dle dalších aktuálních výzev a možností

Opatření 2.4	Veřejná doprava
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora a udržení bezbariérovosti ve veřejné dopravě • Podpora ochrany životního prostředí pomocí elektrifikované veřejné dopravy - trolejbusy, autobusy na eko pohon • Udržení sítě MHD • Podpora slev v MHD - jeden průvodce s dětmi do 3 let věku má MHD zdarma, doprava zdarma pro kočárek s dítětem a doprovodem, slevy pro děti a seniory • Podpora propojení jízdní karty Mariánka s jinými službami, jako je městská knihovna, sportoviště a další • Podpora fungování SeniorTaxi
Realizátor	Město Mariánské Lázně společně s dopravním podnikem
Financování	Dle aktuálních výzev a možností

Oblast 3. – Informovanost obyvatel o prorodinné problematice

Důležitou oblastí je také informovanost. Bez informací se v dnešní době neobejdeme. Město by ráda s rodinami udržovalo kontakt nejen přes webové stránky, facebook města, nebo nově zavedený Mobilní Rozhlas, ale také skrze různá setkání.

Opatření 3.1	Zjišťování potřeb rodin a seniorů
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Průběžné monitorování potřeb rodin a následné plánování a realizace opatření k uspokojení zjištěných potřeb.• Průběžné monitorování potřeb mládeže a následné plánování a realizace opatření k uspokojení zjištěných potřeb.• Průběžné monitorování potřeb seniorů a následné plánování a realizace opatření k uspokojení zjištěných potřeb.
Realizátor	Realizuje město na základě dotazníkového šetření
Financování	Dle aktuálních výzev a možností

Opatření 3.2	Služby pro rodiny v tísní
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Informovanost občanů, kam se mohou v případě problémů obrátit• Informovanost občanů o sociálních službách v regionu - Kotec o.p.s (centrum podpory rodiny, terénní programy, nízkoprahový klub Restart) Farní charita v Mariánských Lázních, Domov pro seniory a dům s pečovatelskou službou Mariánské Lázně, Domov pro seniory Lázně Kynžvart, Domov pro osoby se zdravotním postižením Pramen (pro osoby se zdravotním postižením), Centrum denních služeb (pro tělesně postižené), Svaz důchodců ČR v Mariánských Lázních, Dům s pečovatelskou službou Teplá, Intervenční centrum v Chebu, Tyfloservis (rehabilitace nevidomých a slabozrakých v Karlových Varech), Středisko rané péče TamTam (sídlo v Praze, poskytuje služby i pro Karlovarský kraj), Středisko pro ranou péči v Plzni, Služby pro rodinu v Merklíně a Otovicích u Karlových Varů, Náhradním rodinám o.p.s. v Karlových Varech
Realizátor	Město ve spolupráci s uvedenými spolky
Financování	Dle aktuálních výzev a možností

Opatření 3.3	Vzdělávací aktivity
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Informovanost o besedách, přednáškách a jiných vzdělávacích aktivitách• Zvyšování povědomí o školeních a kurzech pro rodiče, děti, mládež i seniory
Realizátor	Město ve spolupráci se školami, spolky a organizacemi či soukromými osobami, které vzdělávací aktivity připravují, zprostředkovávají či realizují.
Financování	Dle aktuálních výzev a možností

Opatření 3.4	Informovanost široké veřejnosti
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Setkávání aktérů rodinné politiky prostřednictvím diskuzí, komisí, či kulatých stolů a fór se zástupci škol, volnočasových organizací, podnikateli, veřejností • Fungování aplikace Mobilní Rozhlas a jeho postupné rozšiřování – informovanost občanů o událostech, akcích, upozorněních přes další komunikační platformu. • Zajištění dalšího fungování a vydávání městského Zpravodaje • Podpora kalendáře akcí
Realizátor	Město ve spolupráci se svými komisemi
Financování	Dle aktuálních výzev a možností

ZÁVĚR

Podpora rodin a seniorů je pro město Mariánské Lázně dlouhodobě prioritní. Bez rodin fungovat nemůže. V celostátním měřítku dochází ke snižování sňatečnosti, porodnosti a často také k rozvodům a rozpadům rodin. Cílem je dosáhnout zmírnění úbytku obyvatel a přilákání nových. Toho by vedení města chtělo dosáhnout pomocí aktivit vedoucích k lepšímu životu. Tyto aktivity jsou uvedeny v opatřeních této koncepce.

Finanční prostředky města jsou alokovány tak, aby přinášely co největší užitek a nově bychom se rádi více soustředili také na rodiny a starší generaci. Senioři jsou v Mariánských Lázních trochu opomíjeni, ale jsou to právě oni, komu bychom chtěli věnovat více času a aktivit, tak aby se cítili spokojeně a podporováni.

Prostřednictvím této koncepce bychom rádi dosáhli lepší informovanosti a podpory rodin, seniorů a všech, kteří o to mají zájem.

POUŽITÉ ZDROJE INFORMACÍ

- Národní koncepce rodinné politiky, 2017, MPSV
<https://www.mpsv.cz/web/cz/strategieke-dokumenty-v-oblasti-podpory-rodiny>
- Metodika rodinné politiky na krajské a místní úrovni
<http://www.rodinyvkrajich.mpsv.cz/cs/dokumenty-ke-stazeni/dokumenty-ke-stazeni-3/dokumenty-ke-stazeni-4>
- Strategický plán rozvoje města na roky 2016-2031
<https://www.mumml.cz/mesto-a-jeho-sprava/ma21-a-zdrave-mesto/akce-a-projekty/novy-strategicky-plan-rozvoje-mesta-na-roky-2016-2031-957cs.html>
- Analýza místní sítě ORP Mariánské Lázně
http://www.pravonadetstvi.cz/dokumenty/analyzy-siti-sluzeb/?fbclid=IwAR0QQ7_-E9ekW1UHHWludSdeLxvDJRavgzTQLKr-PjAtTF7r5a_le56Do-c
- Webové stránky města Mariánské Lázně
www.mumml.cz, www.marianskelazne.cz
- Údaje školských zařízení, nestátních neziskových organizací a dalších subjektů
- Český statistický úřad
<https://www.czso.cz/>

Koncepce rodinné politiky města Mariánské Lázně byla schválena Radou města dne 17.3.2020:

Usnesení č. RM/168/20

Rada města:

Bere na vědomí existenci dokumentu Koncepce rodinné politiky a schvaluje její používání v rámci aktivit města.